

2021-11-03
N2021/02771
N2019/02607

Näringsdepartementet

Statens jordbruksverk

551 82 Jönköping

Uppdrag att ta fram en strategi och genomföra åtgärder för att minska olycksriskerna och förbättra arbetsmiljön i jordbruket och trädgårdsnäringen

Regeringens beslut

Regeringen ger Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) i uppdrag att ta fram och påbörja genomförandet av en strategi för att minska olycksriskerna och förbättra arbetsmiljön i jordbruket och trädgårdsnäringen med stöd av medel från pelare 2 i den gemensamma jordbrukspolitiken.

Närmare beskrivning av uppdraget

Strategin ska utgå ifrån att åtgärderna ska finansieras med medel som finns i pelare 2 i den gemensamma jordbrukspolitiken, i första hand medel för kompetensutveckling men även medel för samarbete som kan vara aktuella. Strategin bör vara långsiktig och utgå ifrån att arbetet ska kunna pågå under en längre tidsperiod. Av strategin ska även framgå en översiktlig tidsplan för arbetet med genomförandet av strategin. Strategin ska utgå ifrån en behovsanalys baserat på risker kopplade till arbetsmiljön i jordbruket och trädgårdsnäringen. Jordbruksverket ska under 2022 påbörja genomförandet av strategin.

Jordbruksverket ska inhämta synpunkter från andra berörda myndigheter, särskilt från Sveriges lantbruksuniversitet och Arbetsmiljöverket, berörda arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer samt från representanter för jordbruket och trädgårdsnäringen.

Jordbruksverket ska senast den 30 juni 2022 lämna en redovisning av strategin till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

För uppdraget att ta fram en strategi får Jordbruksverket använda högst 2 miljoner kronor från åtgärden kompetensutveckling inom Landsbygdsprogrammet som ska redovisas mot de under utgiftsområde 23 uppförda anslagen 1:17 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur och 1:18 Från EU-budgeten finansierade åtgärder för landsbygdens miljö och struktur.

Skälen för regeringens beslut

Jordbruk, skogsbruk och fiske tillhör de branscher med högst antal dödsolyckor i relation till antalet verksamma och många av de drabbade är egenföretagare. Arbetet inom jordbruket är mångfasetterat och rymmer många riskfyllda arbetsmoment. Även den generella arbetsmiljön i jordbruket behöver förbättras för att skapa hållbarhet i företagen.

Att bekämpa dödsolyckor i arbetet är en prioriterad fråga för regeringen. I arbetsmiljöstrategin har regeringen en nollvision mot dödsolyckor som innebär en målsättning att ingen ska dö på jobbet och att ingen ska dö till följd av arbete. I den dialog som förts med berörda branschorganisationer, myndigheter och fackförbund har ökade kunskaper hos företagen om risker och säkert arbete lyfts fram som en viktig pusselbit. Sådana satsningar bör vara långsiktiga för att ge bestående effekt. Den tidigare rådgivningssatsningen inom landsbygdsprogrammet, Säkert Bondförnuft, har lyfts fram som framgångsrik och utvärderingar av projektet visade att det bl.a. ökade deltagarnas riskmedvetande och benägenhet att vidta åtgärder på företaget men projektet hade svårt att fortleva när finansieringen upphörde.

Regeringens arbetsmiljöstrategi för åren 2021–2025 omfattar fyra prioriterade områden som utöver ett tryggt arbetsliv även bl.a. omfattar ett hållbart arbetsliv och ett hälsosamt arbetsliv. Regeringen har även utvidgat nollvisionen om dödsolyckor till att även omfatta arbetsrelaterad dödlighet p.g.a. exempelvis längre sjukdom och ohälsosam stress. Undersökningar av arbetsmiljöförhållanden inom jordbruket pekar bl.a. på utmaningar i den allmänna arbetsmiljön, på långa arbetsdagar och stress exempelvis kopplat till externa faktorer, vilket kan leda till höjd risk för sjukdomar, olyckor och sämre mental hälsa.

På regeringens vägnar

Ibrahim Baylan

Madelene Nylander

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Kulturdepartementet/CSM

Arbetsmarknadsdepartementet/ARM

Arbetsmiljöverket

Sametinget

Sveriges lantbruksuniversitet